

การพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏ*

DEVELOPMENT OF A NORM OF THE STUDENT TEACHER'S VOLUNTEER
SPIRITS SCALE OF RAJABHAT UNIVERSITY

เมษา นวลศรี
Mesa Nuansri

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

*งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

Faculty of education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage,
Pathum Thani

E-mail: bmn_cu@hotmail.com

Received: October 31, 2018
Revised: February 3, 2019
Accepted: February 6, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 41 ข้อ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ .60 – 1.00 มีค่าความเที่ยงแบบวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับเท่ากับ .96 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของมาตรวัดทั้งฉบับมีค่าพิสัยตั้งแต่ 0.41 – 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง และพัฒนาเกณฑ์ปกติด้วยวิธีแปลงคะแนนดิบเป็นเปอร์เซ็นต์ไทล์ และคะแนนที่ปกติ ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{18.56}$ ถึง $T_{78.65}$ ($P_{.08}$ – $P_{99.79}$)

คำสำคัญ

จิตอาสา มาตรวัด เกณฑ์ปกติ

ABSTRACT

This research article was a part of research entitled development of student teachers' volunteer spirits scale: a case study of Rajabhat University. The purpose of this research was to develop a norm the Student Teacher's Volunteer Spirits of Rajabhat University Scale. Samples were 1,200 student teachers in academic year 2017 randomized by multi-stage random sampling. Research instrument was the Student Teacher's Volunteer Spirits of Rajabhat University Scale comprised of 41 items. The IOC of items ranged from 0.60 to 1.00. The Cronbach's alpha reliability of 0.96. Item – total correlation ranged from 0.41 – 0.96. The data were analyzed descriptively including frequency, percentage, means, standard deviation, skewness and kurtosis. The norm of Student Teacher's Volunteer Spirits of Rajabhat University scale was developed by using percentile rank and normalized T score. The research findings revealed that the norm of Student Teacher's Volunteer Spirits scale was normalized T score ranged from $T_{18.56}$ to $T_{78.65}$ ($P_{.08}$ – $P_{99.79}$).

Keyword

Volunteer spirits, Scale, Norm

ความสำคัญของปัญหา

ช่วงปี พ.ศ. 2544 องค์การสหประชาชาติได้ร่วมกับประเทศต่าง ๆ จัดให้เป็นปีอาสาสมัครสากล (International Year of Volunteer) หรือที่รู้จักกันในชื่อย่อว่า IYV 2001 จึงก่อให้เกิดการตื่นตัวไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย ส่งผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กล่าวถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ ไว้อย่างชัดเจนว่า เป็นคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ซึ่งจะช่วยในการพัฒนา สังคม และการเมือง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2549-2554) เป็นแผนที่กำหนดทิศทางแนวทางและกลยุทธ์การพัฒนาประเทศได้มีการนำเรื่องคุณธรรมมาเป็นหลักในการขับเคลื่อนทุกขั้นตอน โดยการเสริมสร้างศีลธรรม และให้ประชาชนสำนึกในคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งได้ระบุไว้ในวิสัยทัศน์ประเทศไทยว่า “สังคมอยู่เย็น เป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีคุณธรรมนำความรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุติธรรม ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม” (สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา, 2549 อ้างถึงใน Kerdthamai, 2011)

นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยังได้เน้นย้ำเกี่ยวกับปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยในทุกภาคส่วนให้มี ค่านิยมที่ดีงาม มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และหนึ่งในหลักการสำคัญ คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคอนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคอนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่

กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018) ตลอดจนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 ได้กำหนดลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้ คือการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ پاکเพียรขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุขและหากพิจารณาข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2556 ซึ่งได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครูไว้ 5 ด้าน 9 ข้อ จะเห็นได้ว่าในหลายข้อมีความสอดคล้องและใกล้เคียงกับความหมายของคำว่า “ความมีจิตอาสา” ที่มีความหมายในทำนองว่า พฤติกรรมการเป็นผู้ให้ ช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ อาสาทำประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจและไม่หวังสิ่งตอบแทน เช่น ข้อที่ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และข้อที่ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เป็นต้น นั้นแสดงให้เห็นว่า วิชาชีพครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีจิตอาสาซึ่งเป็นคนลักษณะสำคัญสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพนี้

นอกจากนี้ สังคมในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาอันเนื่องมาจากการให้ความสำคัญกับจิตอาสาลดลง ดังเช่นที่ Premtaweeatanachot (2014) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า สังคมหรือประเทศไทยกำลังประสบวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มากมาย สาเหตุเนื่องจากการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน หากไม่เร่งดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบที่ร้ายแรงทวีคูณยิ่งขึ้นไป ซึ่งมีเพียงทรัพยากรบุคคลคุณภาพที่พร้อมทั้งความเก่งและความดีเท่านั้น ที่จะปัจจุบันจึงสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มปัญญาชนคนรุ่นใหม่ในระดับอุดมศึกษาที่ควรจะได้รับพัฒนาในด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นไปที่คุณลักษณะด้านจิตอาสา ดังที่ Sriboriboon (2007) ได้ให้ความหมายของจิตอาสาไว้ว่า หมายถึง ความสำนึกของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวม โดยการเอาใจใส่และการช่วยเหลือ ผู้ที่มีจิตอาสาจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น การเสียสละเงิน สิ่งของ เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม ดังนั้น หากเยาวชนคนรุ่นใหม่มีคุณลักษณะจิตอาสาสูง จะสามารถช่วยสังคมและประเทศชาติให้ดีขึ้นได้ โดยเฉพาะยังสถาบันผลิตครู จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนานักศึกษาครูให้มีคุณลักษณะด้านจิตอาสาซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญพื้นฐานของความเป็นครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏได้กำเนิดขึ้นเริ่มแรกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตครูโดยเฉพาะ ดังจะเห็นได้จากชื่อเดิมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง คือ “วิทยาลัยครู” ซึ่งเป็นสถาบันอันทรงเกียรติที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในการผลิตครูมาโดยตลอดจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏยังคงรักษาอัตลักษณ์ดั้งเดิมโดยเปิดเรียนการสอน ในคณะครุศาสตร์ทุกแห่ง และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ยังมีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ทำการศึกษาความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู ทั้ง ๆ ที่ความมีจิตอาสาและความเป็นครูมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อีกทั้งการวัดตัวแปรทางจิตวิทยา

ถือว่าการวัดที่ค่อนข้างยาก เป็นสิ่งที่คนทั่วไปสังเกตเห็นได้ยาก ซึ่งเป็นเรื่องของคุณลักษณะแฝงที่อยู่ภายในตัวบุคคล แต่หากมีเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อใช้วัดก็จะได้ผลที่สะท้อนคุณลักษณะดังกล่าวได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณลักษณะความมีจิตอาสาของนักศึกษาได้ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตครูที่เปี่ยมไปด้วยความรู้และความมีจิตอาสา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อการพัฒนาประเทศในวงกว้างต่อไป และเพื่อให้คะแนนที่ได้มีความตรงในเชิงการแปลความหมาย (interpretation validity) ซึ่งมีความสำคัญในเชิงการวัดผลอย่างยิ่ง ด้วยความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาและนำเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งเกณฑ์ปกติ (norm) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้สำหรับตีความหมายของคะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ทำให้ทราบระดับความสามารถของผู้สอบแต่ละคน (Prommapan, 2005) ทั้งนี้ สารสนเทศที่ได้จะเป็นองค์ความรู้ที่นักวิชาการ นักการศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาความมีจิตอาสาให้กับนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นที่ไปในทิศทางที่ควรจะเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป อีกทั้ง สารสนเทศที่ได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนประกอบวิชาชีพในอนาคตอย่างแท้จริง

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

เกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ สำหรับการแปลความหมายควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ คณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่งทั่วประเทศ ประจำปีการศึกษา 2560 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 147,229 คน (Office of the Higher Education Commission, 2018)

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,200 คน โดยมีขั้นตอนในการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ rule of thumb (Schumacker and Lomax, 1996 cited in Wiratchai, 1999; Hair, Anderson, Tatham and Black, 1998 cited in Wiratchai, 1999) ซึ่งกล่าวว่า การกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้กันมากในการวิจัยตัวแปรพหุ คือ 10 – 20 คนต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปร สำหรับการวิจัยนี้มีตัวแปรจำนวน 41 ตัวแปร ผู้วิจัยเลือกกำหนดขนาดตัวอย่าง 10 คน ต่อ 1 ตัวแปร ถ้าผู้วิจัยยึดตามกฎดังกล่าว ดังนั้น จะต้องใช้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำควรมีอย่างน้อย 410 คน อีกทั้ง เพื่อเพิ่มความมั่นใจในเรื่องของอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม และ

เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้พัฒนาเกณฑ์ปกติของเครื่องมือ จึงจำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่เพื่อให้ผลการวิจัยมีความตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 1,250 คน เพื่อใช้เป็นกรอบในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากกำหนดขนาดตัวอย่างได้แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดกรอบการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มมหาวิทยาลัยจากการแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) มหาวิทยาลัยราชภัฏ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มภาคกลาง กลุ่มภาคเหนือ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มภาคใต้ โดยผู้วิจัยเชื่อว่าพื้นฐานบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง มีจุดกำหนดของปรัชญาพื้นฐานเดียวกัน อีกทั้งบริบทด้านการจัดการเรียนการสอนก็มีรูปแบบที่ใกล้เคียงกันดังนั้นถือว่ามีความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) ระหว่างมหาวิทยาลัย จึงสามารถสุ่มมหาวิทยาลัยใดมาเป็นกลุ่มเป้าหมายก็ได้ ดังนั้น ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจึงสุ่มมา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มภาคกลาง และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ 2 สุ่มมหาวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยทั้งหมด 3 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้มหาวิทยาลัยทั้งหมด 5 มหาวิทยาลัย ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และ 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ขั้นที่ 3 สุ่มนักศึกษาที่ได้จากมหาวิทยาลัยในขั้นที่ 2 มหาวิทยาลัยละ 250 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นปีที่ศึกษาเป็นตัวแบ่ง (strata) ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีละ 50 คน (ชั้นปีที่ 1 – 5)

ดังนั้น งานวิจัยนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ตามกรอบการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 1,250 คน

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 45 วัน ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2561 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 1,250 คน แต่มีข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลส่วนนั้นออกไป จำนวน 50 ชุด ดังนั้น จึงเหลือข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,200 ชุด คิดเป็นอัตราการได้มาซึ่งข้อมูลที่สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 96

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ และมีผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามกับข้อคำถาม แล้วคำนวณหาค่า Index Item of Congruence: IOC โดยมีเกณฑ์พิจารณาข้อคำถามที่มีคุณภาพและใช้ได้ คือ จะต้องมียาค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .50 ขึ้นไป (Kanjawasee, 2005) ซึ่งจากการวิเคราะห์ พบว่า ค่า IOC ทั้งฉบับมีค่าตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ซึ่งถือได้ว่ามาตรวัดมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อ

2. การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง โดยค่าความเที่ยงแบบวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าเท่ากับ .96 ซึ่งถือว่ามีค่าความเที่ยงในระดับสูง โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ มีค่ามากกว่า .70 ซึ่งเป็นที่ยอมรับในฐานะเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับค่าความเที่ยง (Nunnally, 1967)

3. ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือรายข้อด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของมาตรวัดทั้งฉบับ (Item – total correlation: r_i) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาข้อที่มีคุณภาพ คือ มีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (Kline, 1986) จากผลการวิเคราะห์ พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมของมาตรวัดทั้งฉบับ (Item – total correlation: r_i) มีค่าพิสัยตั้งแต่ 0.41 – 0.96 เมื่อพิจารณาโดยเทียบกับเกณฑ์คุณภาพขั้นต่ำ พบว่า มีค่าเกิน 0.20 ทุกข้อ ดังนั้น จากหลักฐานดังกล่าวจึงสรุปในเบื้องต้นได้ว่า ข้อคำถามมีคุณภาพ และสามารถจำแนกคุณลักษณะที่มุ่งวัดซึ่งมีคุณลักษณะสูงและคุณลักษณะต่ำออกจากกันได้

4. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับกลุ่มรู้ชัด (Known group) โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาครูที่เชื่อว่ามีจิตอาสาสูง เช่น เคยได้รับรางวัลเกี่ยวกับจิตอาสา หรือเป็นตัวแทนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสังคมจนเป็นที่ประจักษ์ของเพื่อน ๆ อาจารย์ และบุคคลทั่วไป เป็นต้น จำนวน 30 คน และกลุ่มนักศึกษาปกติทั่วไป จำนวน 30 คน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูระหว่างกลุ่มนักศึกษาปกติทั่วไป และกลุ่มนักศึกษาที่มีจิตอาสาสูง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยกลุ่มนักศึกษาที่มีจิตอาสาสูงมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาปกติทั่วไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูราชภัฏที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถวัดได้ตามโครงสร้าง

5. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติความเหมาะสมรายข้อ (item fit) ด้วยโปรแกรม ConQuest 3.0 โดยพิจารณาค่า OUTFIT MNSQ และ INFIT MNSQ พบว่า ค่า OUTFIT MNSQ ทั้งฉบับมีค่าตั้งแต่ 0.68 – 1.44 ส่วนค่า INFIT MNSQ มีค่าตั้งแต่ 0.69 – 1.47 ซึ่งมีค่าลู่เข้าหา 1 โดยข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์และแสดงถึงความสอดคล้องระหว่างโมเดลและข้อมูลควรมีค่าตั้งแต่ .60 – 1.50 (Lunz, Wright & Linacre, 1990) จากหลักฐานดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่า ข้อคำถามทุกข้อมีคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนที่ได้จากมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่ง

2) การวิเคราะห์ผลการพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู ด้วยการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ สำหรับการแปลงคะแนนดิบเป็นคะแนนที่ปกติโดยใช้พื้นที่ใต้โค้งปกติ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนแรก เรียงคะแนนตามลำดับจากคะแนนสูงสุดไปหาต่ำสุด ขั้นตอนที่ 2 แจกแจงความถี่ของคะแนน ขั้นตอนที่ 3 หาความถี่สะสม ขั้นตอนที่ 4 หาความถี่สะสม (ล่าง) + ครึ่งความถี่ ขั้นตอนที่ 5 คำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ โดยนำค่า

(100 / จำนวนคนทั้งหมด) ไปคูณกับ (ความถี่สะสม (ล่าง) + ครึ่งความถี่) และ ขั้นตอนสุดท้าย หาคะแนนที่ โดยการใช้ตำแหน่งรอยละของคะแนนจากตารางเทียบ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนดิบของควมมีจิตอาสาของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($M = 152.85$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นองค์ประกอบ พบว่า ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความปรารถนาดี ด้านความเสียสละ ด้านการพัฒนาสังคม และการติดตามข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีค่าเฉลี่ยเกินครึ่งของคะแนนเต็มในแต่ละองค์ประกอบ ($M = 51.90, 41.10, 40.95$ และ 18.90 ตามลำดับ) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV) โดยภาพรวม พบว่า คะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูกระจายค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 6.44) และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทั้งสี่องค์ประกอบมีสัมประสิทธิ์การกระจายที่ใกล้เคียงกัน และมีการกระจายค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาความเบ้ หรือขนาดความไม่สมมาตรของการแจกแจงข้อมูล พบว่า คะแนนโดยภาพรวมมีลักษณะการกระจายแบบเบ้ซ้าย แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($Sk = -0.41$) และเมื่อพิจารณาความโด่งหรือขนาดความสูงของการแจกแจงข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมมีลักษณะการกระจายข้อมูลค่อนข้างแบนราบ ($Ku = -0.89$) แสดงว่า ข้อมูลส่วนใหญ่มีการกระจายน้อยค่อนข้างกระจายตัว มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คาสถิติพื้นฐานของควมมีจิตอาสาของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏ ($n = 1,200$)

ควมมีจิตอาสา	คะแนนเต็ม	Min	Max	M	SD	CV(%)	Sk	Ku
ควมปรารถนาดี	70	14	70	51.90	10.50	4.94	-0.36	.35
ควมเสียสละ	60	18	60	41.10	8.50	4.84	-0.14	-0.52
การพัฒนาสังคม	50	18	50	40.95	5.77	7.10	-0.78	.18
การติดตามข้อมูลข่าวสาร	25	7	25	18.90	3.83	4.93	-0.28	-0.40
รวม	205	71	205	152.85	23.75	6.44	-0.41	-0.89

2. การพัฒนาเกณฑ์ปกติด้วยวิธีการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) โดยผู้วิจัยนำเสนอการแปลควมหมายโดยภาพรวมทั้งฉบับ สำหรับการกำหนดเกณฑ์การแปลควมหมายแบบอิงกลุ่มนี้เป็นการนำคะแนนดิบที่ได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) และคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) โดยพบว่า เกณฑ์ปกติควมมีจิตอาสาของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวม มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{18.56}$ ถึง $T_{78.65}$ ($P_{.08} - P_{99.79}$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ทั้ง 4 องค์ประกอบ พบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนควมมีจิตอาสาของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในองค์ประกอบที่ 1 ควมปรารถนาดี มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{20.65}$ ถึง $T_{67.75}$ ($P_{.17} - P_{96.21}$) เกณฑ์ปกติของคะแนนควมมีจิตอาสาของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในองค์ประกอบที่ 2 ควมเสียสละ มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{20.65}$ ถึง $T_{78.65}$ ($P_{.17} - P_{99.79}$) เกณฑ์

ปกติของคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในองค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสังคม มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{16.59}$ ถึง $T_{73.42}$ ($P_{.04} - P_{99.04}$) และเกณฑ์ปกติของคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในองค์ประกอบที่ 4 การติดตามข้อมูลข่าวสาร มีช่วงคะแนนที่ ตั้งแต่ $T_{16.59}$ ถึง $T_{65.38}$ ($P_{.04} - P_{93.79}$) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 เกณฑ์ปกติคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏในรูปแบบเปอร์เซ็นต์และคะแนนที่ปกติ ($n=1,200$)

ความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู คะแนนเต็ม 205 คะแนน ($n = 1,200$)								
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์	คะแนนที่
205	99.79	78.65	160	57.00	51.76	116	7.88	35.86
204	99.42	75.22	159	55.83	51.47	115	7.42	35.55
203	99.21	74.13	158	54.88	51.23	114	6.63	34.96
202	99.17	73.94	157	53.92	50.98	113	5.79	34.27
201	99.00	73.26	156	52.67	50.67	112	5.29	33.83
200	98.75	72.41	155	50.96	50.24	111	4.83	33.39
199	98.54	71.81	154	49.29	49.82	110	4.46	33.00
198	98.38	71.38	153	47.54	49.38	109	4.33	32.87
196	98.25	71.08	152	45.83	48.95	108	4.00	32.49
195	98.08	70.71	151	44.33	48.57	107	3.75	32.20
194	97.96	70.45	150	42.96	48.23	106	3.46	31.83
193	97.83	70.20	149	41.63	47.89	105	2.96	31.13
192	97.42	69.46	148	40.25	47.53	104	2.67	30.68
191	96.75	68.45	147	39.04	47.22	103	2.58	30.54
190	96.13	67.65	146	38.08	46.97	102	2.50	30.40
189	95.42	66.87	145	36.54	46.56	101	2.25	29.95
188	94.63	66.10	144	34.71	46.07	100	1.92	29.29
187	94.00	65.55	143	33.08	45.62	99	1.58	28.51
186	93.58	65.21	142	31.13	45.08	98	1.38	27.96
185	93.13	64.85	141	29.50	44.61	97	1.33	27.84
184	92.29	64.25	140	28.25	44.25	96	1.25	27.59
183	91.42	63.67	139	26.79	43.81	95	1.17	27.32
182	90.63	63.18	138	25.25	43.33	94	1.17	27.32
181	89.83	62.72	137	23.92	42.91	93	1.08	27.04
180	88.92	62.22	136	22.50	42.45	92	0.92	26.41
179	87.46	61.48	135	21.29	42.04	91	0.83	26.06
178	86.04	60.82	134	20.50	41.76	90	0.75	25.68
177	85.04	60.38	133	19.38	41.36	89	0.67	25.25
176	83.92	59.91	132	18.33	40.97	88	0.67	25.25
175	82.04	59.17	131	17.63	40.70	87	0.58	24.78
174	80.08	58.45	130	16.75	40.36	86	0.50	24.24
173	78.83	58.01	129	15.88	40.00	85	0.50	24.24
172	77.50	57.55	128	15.29	39.76	84	0.50	24.24
171	75.96	57.05	127	14.83	39.56	83	0.42	23.62

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความมีจิตอาสาของนักศึกษาครู คณะเนนเต็ม 205 คณะเนน (n = 1,200)								
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที่
170	74.50	56.59	126	14.25	39.31	80	0.29	22.43
169	72.83	56.08	125	13.58	39.01	79	0.25	21.93
168	70.71	55.45	124	13.04	38.76	78	0.25	21.93
167	68.54	54.83	123	12.46	38.48	77	0.25	21.93
166	66.79	54.34	122	11.67	38.08	76	0.25	21.93
165	65.21	53.91	121	11.04	37.76	75	0.25	21.93
164	63.50	53.45	120	10.13	37.26	74	0.25	21.93
163	61.96	53.04	119	9.21	36.72	73	0.25	21.93
162	60.21	52.59	118	8.67	36.38	72	0.21	21.35
161	58.42	52.13	117	8.17	36.06	71	0.08	18.56

ตารางที่ 3 เกณฑ์ปกติคะแนนความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมตามราย
องค์ประกอบ ในรูปเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ

องค์ประกอบที่ 1 ความปรารถนาดี (เต็ม 70 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 2 ความเสียสละ (เต็ม 60 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสังคม (เต็ม 50 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 4 การติดตาม ข้อมูลข่าวสาร (เต็ม 25 คะแนน)		
คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่
70	96.21	67.75	60	99.79	78.65	50	99.04	73.42	25	93.79	65.38
69	91.92	63.99	59	99.21	74.13	49	96.79	68.51	24	87.04	61.28
68	90.96	63.38	58	98.75	72.41	48	92.79	64.60	23	84.67	60.22
67	89.42	62.49	57	98.33	71.28	47	86.04	60.82	22	80.25	58.51
66	88.13	61.81	56	97.58	69.74	46	78.96	58.05	21	73.04	56.14
65	87.67	61.58	55	96.25	67.80	45	72.96	56.12	20	58.38	52.11
64	86.83	61.19	54	93.92	65.48	44	65.92	54.10	19	44.50	48.62
63	86.04	60.82	53	91.38	63.64	43	57.21	51.82	18	38.08	46.97
62	85.04	60.38	52	88.29	61.90	42	49.13	49.78	17	31.46	45.17
61	83.00	59.54	51	84.71	60.24	41	42.04	47.99	16	24.21	43.00
60	80.83	58.72	50	82.42	59.31	40	35.67	46.33	15	16.13	40.11
59	78.33	57.84	49	80.63	58.64	39	31.00	45.04	14	10.58	37.51
58	75.17	56.80	48	77.63	57.60	38	27.63	44.06	13	7.92	35.89
57	71.13	55.57	47	74.25	56.51	37	24.67	43.15	12	5.13	33.67
56	63.54	53.46	46	71.21	55.59	36	21.04	41.95	11	3.42	31.77
55	56.13	51.54	45	67.17	54.45	35	17.08	40.49	10	1.38	27.96
54	52.29	50.57	44	61.83	53.01	34	13.29	38.87	9	0.17	20.65
53	48.92	49.73	43	56.25	51.57	33	10.67	37.56	8	0.08	18.56
52	46.17	49.04	42	51.75	50.44	32	8.58	36.33	7	0.04	16.59
51	44.00	48.49	41	48.33	49.58	31	6.38	34.76			
50	41.46	47.84	40	44.42	48.60	30	5.13	33.67			
49	38.75	47.14	39	40.21	47.52	29	4.25	32.78			
48	36.46	46.54	38	36.13	46.45	28	3.21	31.49			
47	34.25	45.94	37	32.71	45.52	27	2.08	29.63			
46	31.38	45.15	36	29.08	44.49	26	1.33	27.84			
45	28.54	44.33	35	24.29	43.03	25	0.71	25.47			
44	25.21	43.32	34	20.88	41.89	24	0.33	22.87			
43	20.83	41.88	33	18.25	40.94	23	0.33	22.87			
42	15.17	39.71	32	15.17	39.71	22	0.25	21.93			
41	10.08	37.23	31	12.75	38.62	21	0.17	20.65			
40	8.00	35.95	30	11.21	37.84	20	0.17	20.65			
39	7.29	35.46	29	8.96	36.57	19	0.13	19.77			
38	6.83	35.12	28	6.63	34.96	18	0.04	16.59			
37	6.33	34.73	27	4.96	33.51						
36	5.71	34.20	26	3.58	31.99						

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 ความปรารถนาดี (เต็ม 70 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 2 ความเสียสละ (เต็ม 60 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสังคม (เต็ม 50 คะแนน)			องค์ประกอบที่ 4 การติดตาม ข้อมูลข่าวสาร (เต็ม 25 คะแนน)		
คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่	คะแนน ดิบ	เปอร์เซ็นต์ ไทล์	คะแนนที่
35	5.38	33.90	25	3.21	31.49						
34	5.25	33.79	24	2.83	30.94						
33	5.21	33.75	23	2.04	29.55						
32	4.96	33.51	22	1.13	27.18						
31	4.29	32.82	21	0.63	25.02						
30	3.33	31.66	20	0.46	23.94						
29	2.46	30.33	19	0.33	22.87						
28	1.71	28.82	18	0.17	20.65						
27	1.17	27.32									
26	0.92	26.41									
25	0.83	26.06									
24	0.83	26.06									
23	0.79	25.87									
22	0.75	25.68									
21	0.75	25.68									
20	0.75	25.68									
19	0.75	25.68									
18	0.75	25.68									
17	0.63	25.02									
16	0.42	23.62									
15	0.33	22.87									
14	0.17	20.65									

การแปลความหมายคะแนนจากมาตรวัดความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile rank) ในการแบ่งระดับคะแนน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25 เปอร์เซนต์ไทล์ 50 และเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งช่วงคะแนน (Clark-Carter, 2005) โดยมีรายละเอียดของการแบ่งช่วงคะแนน ดังนี้

1. เปอร์เซนต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับสูง
2. เปอร์เซนต์ไทล์ 50.00 - เปอร์เซนต์ไทล์ 74.99 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
3. เปอร์เซนต์ไทล์ 25.00 - เปอร์เซนต์ไทล์ 49.99 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
4. น้อยกว่าเปอร์เซนต์ไทล์ 25.00 หมายถึง มีจิตอาสาอยู่ในระดับต่ำ

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถนำคะแนนดิบมาแปลงเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ โดยผลการประเมินพบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละ 29.83 เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างสูงในทุกองค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูโดยใช้เกณฑ์ปกติ

ความมีจิตอาสา	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	การแปลผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกณฑ์ปกติ รวม	1) 171 ขึ้นไป	1) P ₇₅ ขึ้นไป	มีจิตอาสาในระดับสูง	297	24.75
	2) 158 - 170	2) P _{50.00} - P _{74.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างสูง	358	29.83
	3) 138 - 157	3) P _{25.00} - P _{49.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างต่ำ	251	20.92
	4) น้อยกว่า 138	4) น้อยกว่า P _{25.00}	มีจิตอาสาในระดับต่ำ	294	24.50
เกณฑ์ปกติ องค์ประกอบที่ 1 ความปรารถนาดี	1) 58 ขึ้นไป	1) P ₇₅ ขึ้นไป	มีจิตอาสาในระดับสูง	331	27.58
	2) 54 - 57	2) P _{50.00} - P _{74.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างสูง	274	22.83
	3) 44 - 53	3) P _{25.00} - P _{49.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างต่ำ	317	26.42
	4) น้อยกว่า 44	4) น้อยกว่า P _{25.00}	มีจิตอาสาในระดับต่ำ	278	23.17
เกณฑ์ปกติ องค์ประกอบที่ 2 ความเสียสละ	1) 48 ขึ้นไป	1) P ₇₅ ขึ้นไป	มีจิตอาสาในระดับสูง	291	24.25
	2) 42 - 47	2) P _{50.00} - P _{74.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างสูง	309	25.75
	3) 36 - 41	3) P _{25.00} - P _{49.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างต่ำ	279	23.25
	4) น้อยกว่า 36	4) น้อยกว่า P _{25.00}	มีจิตอาสาในระดับต่ำ	321	26.75
เกณฑ์ปกติ องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาสังคม	1) 46 ขึ้นไป	1) P ₇₅ ขึ้นไป	มีจิตอาสาในระดับสูง	289	24.08
	2) 43 - 45	2) P _{50.00} - P _{74.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างสูง	317	26.42
	3) 38 - 42	3) P _{25.00} - P _{49.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างต่ำ	280	23.33
	4) น้อยกว่า 38	4) น้อยกว่า P _{25.00}	มีจิตอาสาในระดับต่ำ	314	26.17
เกณฑ์ปกติ องค์ประกอบที่ 4 การติดตามข้อมูล ข่าวสาร	1) 22 ขึ้นไป	1) P ₇₅ ขึ้นไป	มีจิตอาสาในระดับสูง	268	22.33
	2) 20 - 21	2) P _{50.00} - P _{74.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างสูง	352	29.33
	3) 17 - 19	3) P _{25.00} - P _{49.99}	มีจิตอาสาในระดับค่อนข้างต่ำ	251	20.92
	4) น้อยกว่า 17	4) น้อยกว่า P _{25.00}	มีจิตอาสาในระดับต่ำ	329	27.42

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของงานวิจัยสามารถนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายได้หลายประเด็น ดังนี้

1. สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการแปลงคะแนนดิบที่ได้จากแบบวัดเป็นคะแนนที่ปกติและแปลความหมายด้วยช่วงคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ทั้งคะแนนภาพรวมและคะแนนจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ ซึ่งทำให้คะแนนที่แปลงแล้วมีความหมายและง่ายต่อความเข้าใจมากขึ้น อีกทั้งสามารถนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกันได้ ดังที่ Boonruangrat (2007) และ Piyaphimonsit (2009) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ คือ (1) สามารถทำให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ง่าย (2) การแปลความหมายมีความชัดเจน (3) สามารถเปรียบเทียบความสามารถผู้เรียนกับคนอื่น ๆ ภายในกลุ่ม และ (4) สามารถเปรียบเทียบระหว่างวิชาและระหว่างโรงเรียน ว่าบุคคลหนึ่งมีความสามารถเด่นด้อยในวิชาใดหรือโรงเรียนใดมีความสามารถสูงกว่ากัน ทั้งนี้ การแปลความหมายคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์จะบ่งบอกว่าผู้สอบมีความสามารถอยู่ตรงตำแหน่งที่เหนือผู้สอบคนอื่นในกลุ่มเดียวกันร้อยละเท่าใด เช่น ผู้สอบคนหนึ่งสอบได้คะแนนดิบความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 แปลความหมายได้ว่า ผู้สอบคนนี้มีจิตอาสาอยู่ตรงตำแหน่งที่เหนือกว่าผู้สอบคนอื่นในกลุ่มเดียวกัน ร้อยละ 80.00 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งแปลความหมายได้ว่า ถ้ามีผู้สอบ 100 คน นักศึกษาคนนี้มีจิตอาสาเหนือคนอื่นอยู่ 80 คน

2. จากผลการวิเคราะห์ด้วยการแปลความหมายของคะแนนปกติที่นำไปจัดกลุ่มตามช่วงของคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็น 4 ช่วง (สูง ค่อนข้างสูง ค่อนข้างต่ำ และต่ำ) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มิ

จิตอาสาโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่ก็เพียงร้อยละ 29.83 เท่านั้น หากรวมนักเรียนที่มีความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบในกลุ่มค่อนข้างต่ำ และต่ำ รวมกัน จะคิดเป็นร้อยละ 45.42 ซึ่งสัดส่วนนี้คิดเป็นประมาณเกือบครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมด ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในสถานะที่ไม่ค่อยพึงประสงค์มากนัก และต้องได้รับการปลูกฝังความมีจิตอาสาให้เกิดขึ้นกับตัวนักศึกษาอย่างเร่งด่วน โดยนักศึกษาจะต้องมีความเจตคติที่ดีซึ่งถือเป็นแรงขับเคลื่อนจากภายในก่อน แล้วจึงจะส่งผลต่อการแสดงออกเป็นพฤติกรรมความมีจิตอาสาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongpitak (2013) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นตัวทำนายพฤติกรรมจิตอาสาที่สำคัญที่สุด ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความสำคัญในการรับรู้ความสามารถของตน อันเป็นปัจจัยแรกสุดที่ทำให้ให้นักศึกษาตัดสินใจว่าตนเองมีความสามารถเพียงพอที่จะแสดงความมีจิตอาสาหรือไม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีจิตอาสาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนดิบก็พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม ทั้งฉบับและรายองค์ประกอบ ดังนั้น แสดงให้เห็นว่านักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มีจิตอาสาและเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์สามารถผลิตบัณฑิตครูได้อย่างมีคุณภาพ แต่ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โดยเฉพาะคณะครุศาสตร์ สามารถใช้เป็นสารสนเทศพื้นฐานในการพัฒนาความมีจิตอาสาของนักศึกษาครูให้สูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิจัยนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการแปลความหมายคะแนนแบบอิงกลุ่ม หากนักวิจัยอื่นสนใจศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ ควรพัฒนาเกณฑ์คะแนนจุดตัด (cut score) ซึ่งเป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ควบคู่กับการสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งเป็นการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม โดยจะทำให้ได้สารสนเทศเชิงเปรียบเทียบและทำให้การประเมินผลในภาพรวมมีความตรง (validity) มากยิ่งขึ้น

Reference

- Boonruangrat, S. (2007). T- Normalized score. In *sārānukrom suksā sat Khana Suksāsāt Mahāwitthayalai Sīnakharinwiroṭ* [the Encyclopedia of Education Faculty of Education Srinakharinwirot University] Issue 39, 7-15. Bangkok: Thanachat Printing.
- Clark-Carter, D. (2005). Percentiles. In B.S. Everitt & D.C. Howell (eds.), *Encyclopedia of Statistics in Behavioral Science*, 3, 1539-1540.
- Kanjanawasee, S. (2005). *thritsadī kānthotsōp bāep dangdōem* [Classical test theory]. Bangkok: Chulalongkorn University.

- Kerdthamai, W. (2011). *pat̄chāi thī mī phon tō phrut̄tikam čhit ‘āsā khōṅ prachāchon nai kōṅphon thahan pūnyai tōsu ‘akātsayan kōranī suk̄sā maha ‘uthokkaphai pī sōṅphanhārōjhasipsī* [Factors affecting volunteer spiritual behavior in the Artillery Combat Artillery Brigade: a case study of the great flood of 2011]. Thesis for master of business administration, public management college of commerce, Burapa university.
- Kline, P. (1986). *A handbook of test construction: Introduction to psychometric design*. London: Methuen.
- Lunz, M., Wright, B. D., & Linacre, J. M. (1990). Measuring the impact of judge severity on examination scores. *Applied Measurement in Education*, 3, 331-345.
- Nunnally, J. (1967). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill.
- Office of the Higher Education Commission. (2018). *sathiti čhamnuān naksuksā* [Statistics of students]. Retrieved from http://www.info.mua.go.th/information/show_all_statdata_table.php?data_show=2.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *phān phatthanā sētthakit læ sangkhom hāṅg čat̄ chabap thī sipsōṅ* [National Economic and Social Development Plan No. 12]. Retrieved from http://www.nesdb.go.th/ewt_news.php?nid=6420.
- Piyaphimonsit, C. (2009). *sōṅphanhārōjhasipsōṅ* [Theory of measurement and evaluation]. Retrieved from <http://www.watpon.com>.
- Premtaweeanachot, W. (2014). *kānsuksā laksana khōṅ kānmī sūanruām nai kitchakam naksuksā kap khunnalaksana dān čhit ‘āsā khōṅ nisit naksuksā* [Study Characteristics of Participation in Student Activities and Characteristics of Volunteer Spirit of Students in University]. *Veridian E-Journal (Humanities, Social Sciences)*, 7(3), 819 – 833.
- Prommapan, B. (2005). *sūanprakōp khōṅ bāp thotsōp mat̄trathan* [Elements of standardized test]. In handout for development of learning achievement test unit 8-15. Page 565 – 569. Bangkok: Sukhothai Thummathirat Open University.
- Sriboriboon, N. (2007). *kānphatthanā mō dē lō čhōṅg sahēt khōṅ čhit ‘āsā khōṅ nakriān mat̄thayommasuksā tōṅ plāi nai rōṅriān sangkat samnakngān khana kammakān suksākhan phūnthān* [Development of a causal model of students' volunteer mind in the upper secondary schools under the Office of the Basic Education Commission]. Thesis for the degree of master of education program in educational research, faculty of education, Chulalongkorn University.

- Wiratchai, N. (1999). **mōdēnlitrēn : sathiti wikhro samrap kānwichai** [LISREL model: Statistical analysis for research]. 3rd ed. Bangkok: Chulalongkorn University Printing Office.
- Wongpitak, T. (2013). **patchai chit miti thi song phon to phruttkam chit 'asā khōng nisit Mahawitthayalai Sīnakhariwiroṭ** [Effect of psychosocial factors to volunteer spirit behavior of undergraduate at Srinakharinwirot University]. Thesis for the master education degree in developmental psychology, Srinakharinwirot University.